

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhalled Giovanni M. Grixti LL.M., LL.D.

Seduta tal-11 ta' Jannar 2016

Appell Nru: 99/2014

Il-Pulizja

(Spettur Ann Marie)

Vs

Saviour Dalli

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Saviour Dalli detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 13797M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli 1) fix- xahar ta' Dicembru 2012 u fix- xhur ta' qabel, f' dawn il- Gzejjer, b' diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti, izda li jiksru l- istess disposizzjoni tal- Ligi u li gew maghmula b' risoluzzjoni wahda; 2) b' mezzi kontra l- ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz jew billi nqeda b' qerq iehor, ingann jew billi wera haga b' ohra sabiex igieghel jitwemmen l- ezistenza ta' intrapizi foloz, jew ta' hila jew setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b' qerq ta' atkar minn €2,329.37 ghaddannu ta' Eduardo Giovanni Pace ta' 83 sena minn Tas-Sliema u tal- HSBC Bank Malta plc; 3)

aktar talli fl- istess zmien u cirkostanzi, ghamel falsifikazzjoni f' att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta' bank privat, b' falsifikazzjoni jew b'tibdil fl- iskrittura jew fil- firem u cioe' cekkijiet tal- HSBC Bank Malta plc, li jippartjenu lil Eduardo Giovanni Pace anzjan ta' 83 sena minn Tas- Sliema, billi holoq pattijiet, disposizzjonijiet, jew obbligi foloz jew helsien falz minn obbligi, jew billi dahhal dawn il- pattijiet, disposizzjonijiet, obbligi jew helsien minn obbligi f' dawg l- atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi zied jew biddel klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawn l- atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw, kif ukoll talli xjentement ghamel uzu mill- istess att, kitba jew skrittura falza; 4) u aktar talli f' Tas- Sliema matul ix- xahar ta' Ottubru 2012, ikkommetta serq ta' cekk book tal- HSBC Bank Malta plc, li jippartjeni lil Eduardo Giovanni Pace anzjan ta' 83 sena minn Tas- Sliema, liema serq huwa kkwalifikat bil- lok u sar ghad- dannu tal- istess HSBC Bank Malta plc u ta' Eduardo Giovanni Pace anzjan ta' 83 sena minn Tas- Sliema; 5) aktar talli f' Tas- Sliema matul ix- xahar ta' Ottubru 2012, fetah b' ghemil doluz jew gieghel li jinfetah xi oggett postali li kellu jigi kkunsinnat, jew b' ghemil doluz ghamel xi att li bih il- kunsinna dovuta ta' oggett postali, ma thallietx issir jew giet imdewwma milli ssir, jew ikkomunika jew ghamel uzu minn informazzjoni li kiseb minn oggett postali li jkun gie hekk miftuh u dan ghad dannu tal- HSBC Bank Malta plc u ta' Eduardo Giovanni Pace anzjan ta' 83 sena minn Tas- Sliema u 6) aktar talli sar recidiv ai termini tal- Artikoli 49, 50 u 289 tal- Kap 9 tal- Ligijiet ta' Malta b' sentenzi moghtija lilu mill- Qrati ta' Malta liema sentenzi gew decizi u ma jistghux jigu mibdula;

Rat is-sentenza tal -Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tal-25 ta' April, 2014, li pemrezz taghha, wara li rat l- Artikoli 18, 308, 309, 183, 184, 261 u 269 (g) tal-Kap 9 kif ukoll l-Artikolu 62(b) tal- Kap 254 tal- Ligijiet ta' Malta fuq ammissjoni sabet lill- imputat hati u kkundannatu sentejn prigunerija sospizi ghal erba' (4) snin ai terminu tal- Artikolu 28A tal- Kap 9 tal- Ligijiet ta' Malta u ordnat lill-imputat ihallas is-somma ta' disghat elef ewro (€9,000) lil HSBC Bank Malta plc fi zmien sitt (6) xhur ai terminu tal- Artikolu 28H tal- Kap 9 tal- Ligijiet ta' Malta;

Rat ir-rikorsi tas-socjeta' HSBC Bank Malta plc pprezentat quddiem il-Qorti tal-Magistrati fl-10 ta' Jannar, 2014 u fit-18 ta' Frar, 2014, li wara li ppremettiet illi Saviour Dalli ma ottemperax ruhu mal-kundizzjonijiet kif dedotti fis-sentenza tal-25 ta' April, 2013 biex ihallas lill-istess socjeta' is-somma ta' (€9000) skond l-istess sentenza talbet illi ai termini tal-artikolu 28H tal-Kap 9 tiehu dawk il-provvedimenti kollha u opportuni kontra Saviour Dalli;

Rat ukoll id-digriet tal-Qorti tal-Magistrati tas-6 ta' Marzu, 2014 li permezz tieghu ddikjarat illi l-intimat naqas milli jottempora ruhu ma' l-ordni moghitja lilu bis-sahha tal-Artikolu 28H fis-sentenza datata 25 ta' April, 2013 u ghalhekk ordnat id-dhul fis-sehh tal-piena ta' sentejn prigunerija moghtija f' dik l-istess sentenza.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Saviour Dalli, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-12 ta' Marzu, 2014, li permezz tieghu talab lil din il-Qorti thassar u tirrevoka, kemm id-decizjoni moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) fil-kawza fl-ismijiet premissi fil-25 ta' April, 2013 kif ukoll id-decizjoni tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) moghtija seduta stante fis-6 ta' Marzu, 2014, it-tnejn moghtija fil-kawza fl-ismijiet premissi u minflok tiddikjara li ma hemm l-ebda somma li ghandha tigi mhallsa lil HSBC Bank Malta plc in konsegwenza tar-reati mertu tal-kawza odjerna u tichad it-talba ta' HSBC Bank Malta plc kontenuta fir-rikors tal-istess bank prezentat fl-10 ta' Jannar, 2014 li l-Qorti tal-Magistrati (Malta) u b'hekk tirrevoka l-ordni tad-dhul fis-sehh tal-piena ta' sentejn prigunerija moghtija f' dik l-istess sentenza.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill- prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat:

Illi l-appellant qieghed jinterponi appell sia mis-sentenza tal-25 t'April 2013 kif ukoll mid-digriet tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tas-6 ta' Marzu 2014 li permezz tieghu rrendiet effettiv it-terminu ta' prigunerija ta' sentejn wara rikors tal-parti leza sussegwenti nuqqas ta' ottemperament tal-appellant li jhallas fi zmien sitt xhur;

Il-Qorti, izda, qeghda minnufih tichad l-ewwel talba tal-appellant, igifieri dik li permezz taghha talab it-tahsir u revoka tad-decizzjoni moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) fil-kawza fl-ismijiet premessi fil-25 t'April 2013. U Dan ghaliex dik is-sentenza setghet tkun appellata sa zmien tmient ijiem utili mid-data taghha igifieri sat-8 ta' Mejju 2013 meta r-rikors odjern kien intavolat fit-12 ta' Marzu 2014. L-appellant donnu qieghed jistrieħ fuq interpretazzjoni hazina tal-artikolu 28I tal-Kapitolu 9 izda dak l-artikolu jipprovdi illi f'kaz ta' ordni dwar l-artikolu 28H(5) , dik l-ordni ghandha titqies bhala sentenza u hija soggetta ghall-appell. Dan ma jfissirx illi sentenza li terroga piena ta' prigunerija sospiza fit-termini tal-artikolu 28A oltre ordni ta' hlas fi zmien mhux aktar minn sitt xhur fit-termini tal-artikolu 28H tista' tkun appellata sa zmien anke wara li tinghata xi ordni bis-sahha, u cioe' dwar l-artikolu 28H. Dik l-ordni li tinghata wara s-sentenza minhabba nuqqas ta' adempjenza hija imbaghad soggetta ghall-appell . Fil-kaz odjern, l-appellant ma interpona ebda appell dwar is-sentenza tal-25 ta' April 2013. Huwa naqas milli jhallas is-somma ordnata mill-Qorti fi zmien sitt xhur f'dik is-sentenza ai termini tal-artikolu 28H u l-Qorti ordnat li t-terminu ta' sentejn prigunerija sospiz ghall-erba snin jidhol fis-sehh b'mod immedjat. L-appellant issa jista' jappella biss

mill-ordni li rrendiet effettiv it-terminu ta' prigunerija u mhux l-ewwel sentenza ghaliex dik ghaddiet in gudikat;

Illi ghalhekk il-Qorti issa ser titratta t-tieni talba tar-rikorrent appellant, igifieri ir-revoka u taksir tal-ordni tal-Qorti tal-Magistratri (Malta) tas-6 ta' Marzu 2014 igifieri dik li permezz taghha rrendiet effettiv it-terminu ta' prigunerija ta' sentejn wara li naqas milli jhallas lill-HSBC Bank plc is-somma ta' €9,000 fi zmien sitt xhur mill-25 t'April 2013;

Dwar dan, tajjeb li qabel xejn tkun elenkata s-sekwenza li wasslet ghar-rikors odjern. B'sentenza tal-25 t'April l-appellant kien ikkundannat ghal-terminu ta' prigunerija ta' sentejn sospizi ghal-erba snin bil-kundizzjoni ulterjuri li jhallas lill-HSBC Bank Malta plc s-somma ta' €9000 fi zmien sitt xhur ex artikolu 28H Kap 9; Fl-4 ta' Novembru 2013 l-imsemmi bank intavola rikors ghal-provvediment kontra l-appellant wara li naqas milli jhallas dan l-ammont; Fid-9 ta' Jannar 2014, l-Ewwel Qorti astjenijet milli tiehu konjizzjoni tieghu wara li ddikjaratu null u bla effett; Fl-10 ta' Jannar 2014, l-Bank intavola rikors iehor ghall-provvediment mankanti hlas minn naha tal-appellant (fol 55) u b'digriet tal-24 ta' Jannar 2014 (fol 54) l-Qorti astjenijet milli tiehu konjizzjoni tieghu stante li dan kien prezentat oltre t-terminu ta' xahar impost mill-artikolu 28 H tal-Kap 9; Fit-18 ta' Frar 2014 l-Bank intavola rikors iehor ghar-revoka *contrario imperio* tad-digriet tal-Ewwel Qorti tal-24 ta' Jannar 2014 stante li l-artikolu 28H (6) Kap 9 jipprovdi li l-Qorti ghandha tastjeni milli tiehu konjizzjoni tar-rikors kemm il-darba tkun prezentata wara l-ghelug ta' tliet xhur miz-zmien stabilit mill-Qorti biex il-hati jikkonforma ruhu mal-ordni fuqu imposta liema rikors kien akkordat; B'digriet tas-6 ta' Marzu 2014 l-Ewwel Qorti, wara li ddikjarat illi l-appellant naqas milli jottempera ruhu ma' l-ordni moghtija lilu bis-sahha tal-Artikolu 28H fis-sentenza taghha tal-25 t'April 2013 ordnat id-dhul fis-sehh tal-piena ta'

sentejn prigunerija moghtija f' dik l-istess sentenza u dan fl-udjenza li ggib l-istess data;

L-aggravju tal-appellant in rigward d-digriet tal-Ewwel Qorti tas-6 ta' Marzu 2014 hu li r-rikors promutur kellu jkun appuntat ghas-smeigh fi zmien sebghat ijiem mil-jum ta' meta kien notifikat l-esponent bir-rikors tal-HSBC Bank plc. L-aggravji l-ohra, igifieri li l-HSBC Bank Malta plc ma kienitx l-parti leza u li inkarcerazzjoni ghal-dejn civili mhux konsonanti mal-provvediment tal-Kostituzzjoni, jirrigwardaw l-appell dwar is-sentenza tal-25 t'April 2013 u mhux ser ikunu konsiderati minn din il-Qorti ghar-raguni gia moghtija *supra* li l-appell huwa wiehed tardiv;

L-artikolu 28I (4) tal-Kap 9 jipprovdi hekk: *Jekk il-hati jonqos li jikkonforma ruhu ma' direttiva inkluzja bis-sahha ta' dan l-artikolu fiz-zmien stabbilit mill-qorti f' dik id-direttiva, il-qorti ghandha, wara rikors mahluf mill-partijiet li lilha jkunu dovuti dik r-restituzzjoni jew dak il-kumpens, liema rikors ghandu jigi notifikat lill-hati, tistabilixx jum u hin mhux iktar tard minn sebat ijiem mid-data tan-notifika tar-rikors, sabiex jinstemghu l-partijiet* (sottolinear tal-Qorti). Issa, ezaminati l-atti jidher li ma sarx dak ravvizat fl-imsemmi artikolu. Kif tajeb rrileva l-Avukat Generali fis-sottomisjonijiet tieghu, ma hemmx indikazzjoni ta' meta l-appellant kien notifikat bir-rikors tal-Bank. Zzid tghid din il-Qorti illi dan mhux dovut minhabba xi illegibilita' ta' timbru jew haga ohra simili, izda semplicement ghaliex r-rikors qatt ma hareg ghan-notifika. Jidher illi kull darba li l-Bank prezenta rikors, ghamel dan b'kopja kif ukoll b'kopja ta' dokumenti, izda dik il-kopja dejjem baqghet fl-atti processwali u qatt (fuq t-tlett rikors) ma kien hemm digriet ta' notifika lill-appellant kif jitlob l-artikolu 28H.

“Meta ssejjah ir-rikors, deheret l-Ufficjal Prosekutur l-Ispettur Anne Marie Xuereb. Deher l-intimat assistit, li qiegheed jitlob li jinghata xahar zmien sabiex jaffetwa l-hlas indikat fis-sentenza datata 25 ta' April 2013.

Il-Qorti wara li semghet lir-rapprezentant tal-Bank tiddikjara illi l-ammont ta' disat elef Ewro (€9,000) baqa' ma thallas xejn minnu u wara li rat li ghaddiet kwazi sena mill-ghoti ta' sentenza u baqa' ma sar l-ebda hlas mill-istess intimat, tichad it-talba.

Ghaldaqstant, il-Qorti wara li semghet lill-partijiet jitrattaw il-mertu tar-rikors tal-Bank rikorrenti, tiddikjara illi l-intimat naqas milli jottempera ruhu ma' l-ordni moghtija lilu bis-sahha tal-Artikolu 28H fis-sentenza datata 25 ta' April u ghalhekk tordna d-dhul fis-sehh tal-piena ta' sentejn prigrunerija moghtija f' dik l-istess sentenza."

Jidher ghalhekk illi l-Ewwel Qorti ghaddiet biex tiddeciedi t-talba tal-bank minghajr ma rrikorriet ghall-procedura ta' notifika tar-rikors u wara notifika ta' avviz ta' smigh skond kif ravvizat fl-artikolu 28H(4) tal-Kap 9. Din il-Qorti ma tistghax ma taqbilx mar-rikorrenti fl-argument tieghu li dan kollu jgib mieghu in-nullita. Il-Qorti ghandha dejjem timxi mal-provvedimenti tal-ligi b'mod preciz u meta si tratta ta' privazzjoni ta' liberta tal-persuna, bhal fil-kaz odjern, dak l-oneru jassuma aktar importanza.

Ghal dawn il-motivi, l-appell, kwantu jolqot id-digriet tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala qorti ta' gudikatura kriminali tas-6 ta' Marzu 2014, qed ikun milqugh u bhala konsegwenza qed ikun dikjarat null u bla effett.

Ghalhekk tordna illi l-atti jkunu rimessi lill-Ewwel Qorti sabiex tipprovdi mill-gdid dwar r-rikors tal-HSBC Bank Malta plc tal-10 ta' Jannar 2014 skont l-artikolu 28H(4) tal-Kapitolu 9 tal-ligijiet ta' Malta.